

ΤΟΠΙΚΗ
ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ
2024-2028

Ενημέρωση Νεοεκλεγέντων Δημάρχων

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΩΝ ΟΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΟΤΑ

Γούπιος Γιάννης

Διευθυντής Οικονομικής Ανάπτυξης Οργάνωσης & Περιβάλλοντος της ΕΕΤΑΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

- Οικονομικά των ΟΤΑ
- Το πλαίσιο Δημοσιονομικής Διαχείρισης - Βασικές αρχές
- Οικονομικά των ΟΤΑ
- Οικονομική Διοίκηση
- Δημοσιονομική Διαχείριση – Διαδικασίες
- Απολογισμός
- Έλεγχος οικονομικών ΟΤΑ

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση και αλλού

Τα έσοδα της ΤΑ ως ποσοστό του ΑΕΠ και των συνολικών Δημοσίων Εσόδων

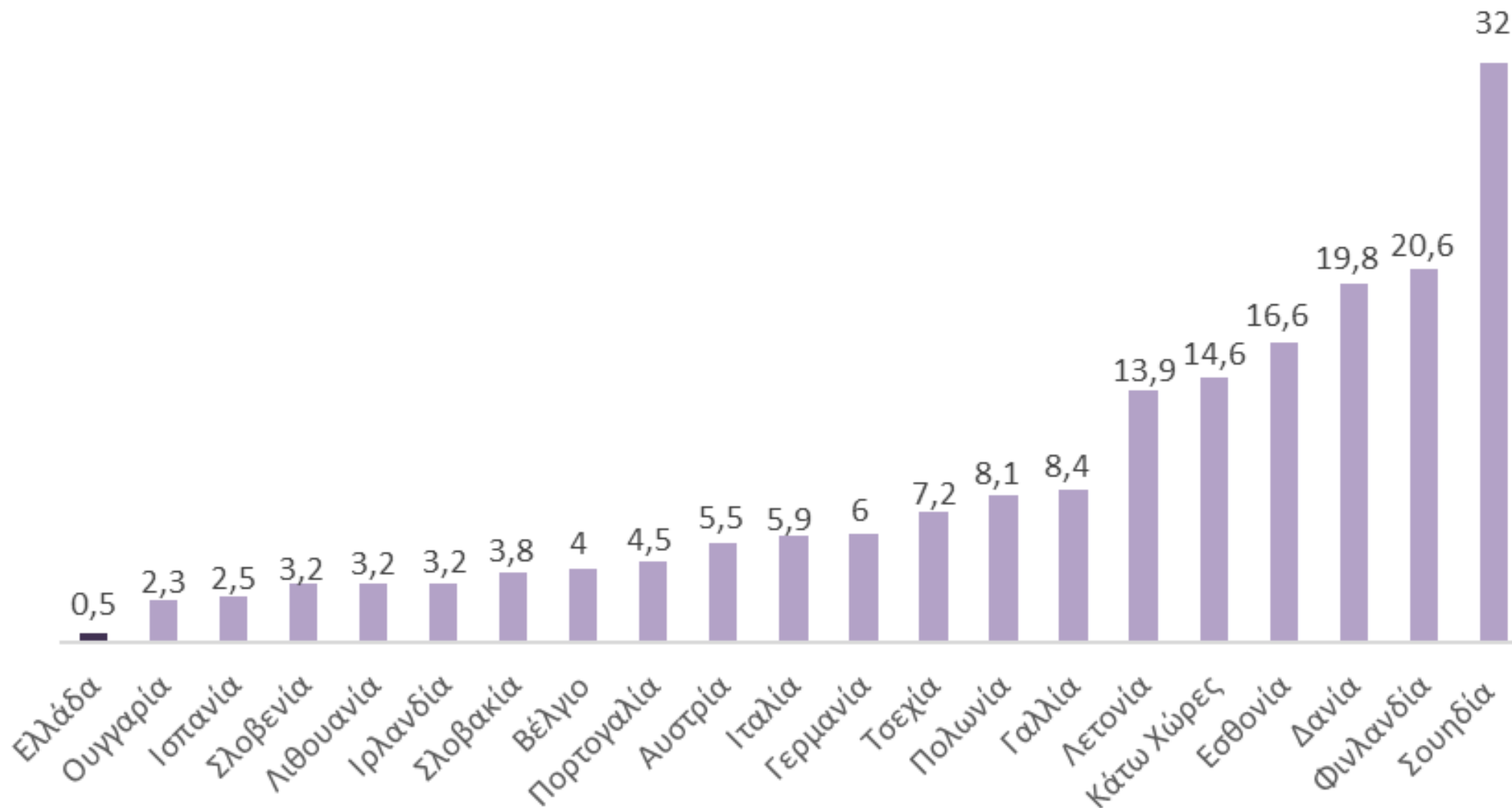
		% ΑΕΠ	% στα Δημόσια Έσοδα		
		% ΑΕΠ	% στα Δημόσια Έσοδα		
Αυστρία	8.4	17.1	Ιρλανδία	2.4	9.6
Βέλγιο	6.9	13.8	Ιταλία	13.9	29.6
Γερμανία	8.4	18.0	Λετονία	11.5	30.3
Ισπανία	6.3	16.1	Λιθουανία	8.6	24.5
Ελβετία	7.1	20.8	Λουξεμβούργο	5.2	11.7
Τσεχία	12.5	30.0	Ολλανδία	12.7	29.1
Δανία	32.8	61.8	Νορβηγία	16.7	29.0
Εσθονία	9.8	25.1	Πολωνία	14.1	34.3
Φιλανδία	20.7	39.7	Πορτογαλία	6.0	14.1
Γαλλία	11.1	21.2	Σλοβακία	7.7	18.5
Ελλάδα	3.4	7.0	Σλοβενία	8.3	19.0
Ουγγαρία	6.7	15.3	Σουηδία	24.2	48.6
Ισλανδία	12.6	31.5			

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση και άλλου

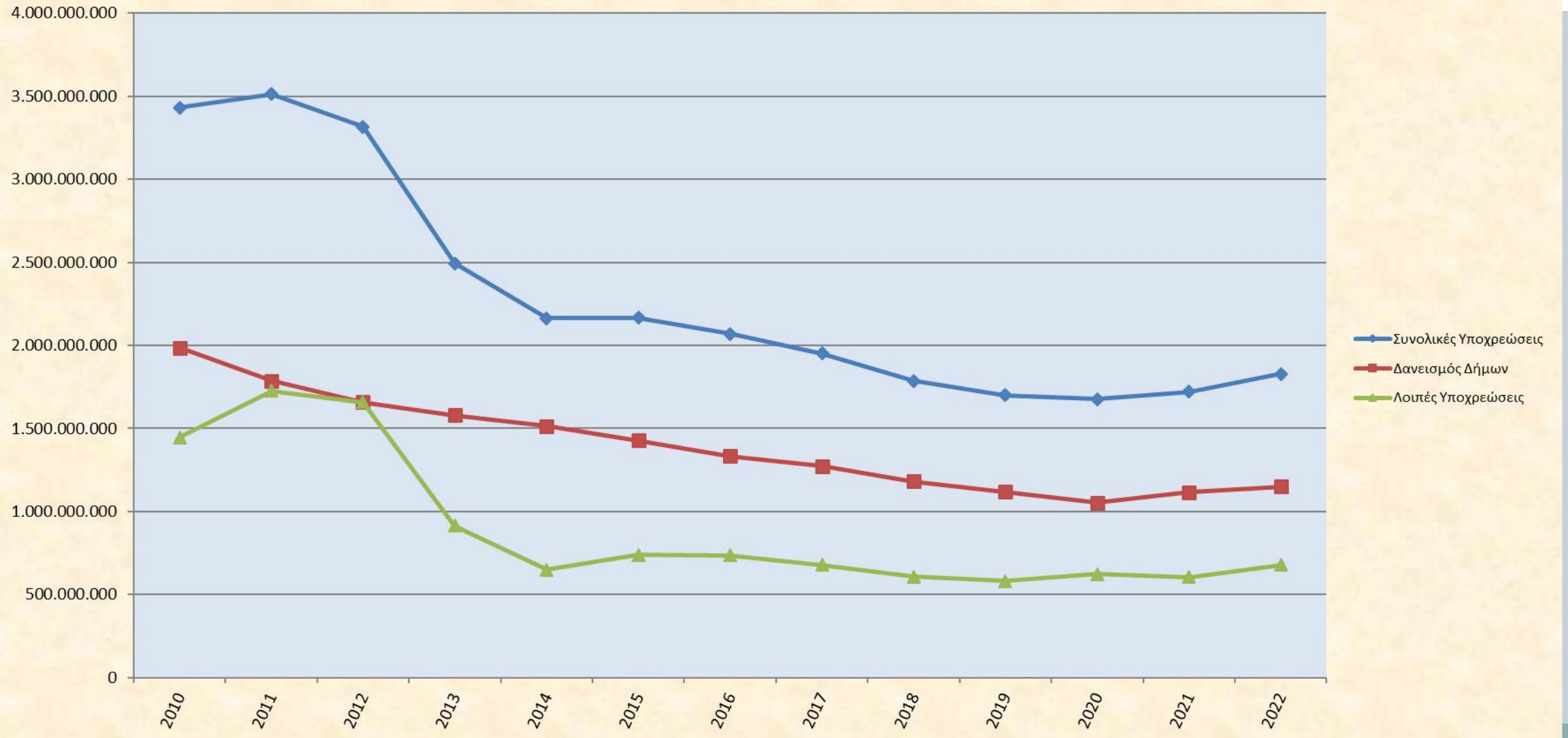
Δαπάνες Τοπικής Αυτοδιοίκησης

		% στο ΑΕΠ	% στις Δημόσιες Δαπάνες		
		% στο ΑΕΠ	% στις Δημόσιες Δαπάνες		
Αυστρία	8.4	17.4	Ιρλανδία	2.5	10.2
Βέλγιο	6.9	13.3	Ιταλία	13.9	28.5
Γερμανία	8.2	18.2	Λετονία	10.8	28.2
Ισπανία	6.0	14.2	Λιθουανία	8.5	24.5
Ελβετία	7.1	21.6	Λουξεμβούργο	4.8	11.3
Τσεχία	11.8	28.6	Ολλανδία	12.9	30.7
Δανία	32.6	66.2	Νορβηγία	17.6	34.2
Εσθονία	9.9	25.4	Πολωνία	14.3	34.3
Φιλανδία	21.9	41.2	Πορτογαλία	5.7	13.5
Γαλλία	11.2	20.1	Σλοβακία	7.5	17.5
Ελλάδα	3.4	7.1	Σλοβενία	8.4	19.4
Ουγγαρία	6.8	14.8	Σουηδία	25.1	50.9
Ισλανδία	13.0	31.3			

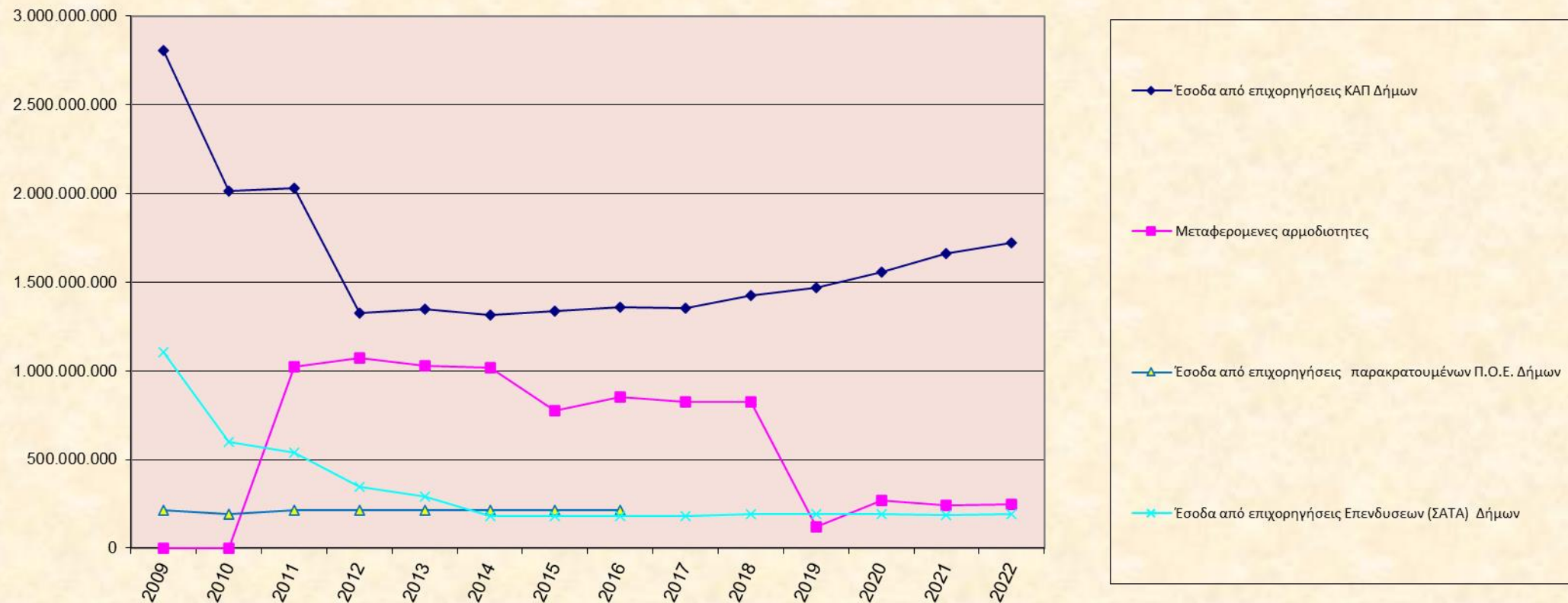
Το Χρέος της Τ.Α. ως ποσοστό του Συνολικού Δημοσιονομικού Χρέους (2021)

Εξέλιξη υποχρεώσεων Δήμων

Εξέλιξη ΚΑΠ 2009-2022

ΚΑΤΑΜΟΜΗ ΚΑΠ

ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ

Αντικειμενικό και Διάφανες σύστημα

Υπαρξη έγκυρων και επικαιροποιημένων χωρικών στατιστικών δεδομένων

Όσο το δυνατόν δικαιότερο

Προσαρμογή του συνολικού συστήματος κατανομής

Απαλοιφή προηγούμενων στρεβλώσεων δεν λαμβάνονται υπόψη οι κατανομές που έχουν ενσωματωθεί στους ΚΑΠ

Να λαμβάνονται υπόψη οι προβλέψεις του ν. 3852/2010 (του άρθρου 159 και του του άρθρου 2β)

Δήμοι με ίδια χαρακτηριστικά θα προσεγγίζουν να παίρνουν το ίδιο ποσό

ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ ΚΑΠ

Παραδοχές

- Κανένας δήμος δεν θα πάρει λιγότερα από ότι έπαιρνε
- Στην κατανομή ΚΑΠ να συμπεριληφθεί και η πρόσθετη κατανομή σε νησιωτικούς και ορεινούς ΟΤΑ
- Η ΣΑΤΑ προτείνεται να παραμείνει ως έχει

Αποτελέσματα

- Προσαρμογή του συνολικού συστήματος κατανομής
- Αντικειμενικό και Διάφανες σύστημα
- Δήμοι με ίδια χαρακτηριστικά θα παίρνουν περίπου το ίδιο ποσό
- Ευνοούνται: Μικροί νησιωτικοί δήμοι και ιδιαίτερα οι μικροί και οι μεσαίοι , Ορεινοί δήμοι και οι δήμοι με ορεινές περιοχές Μεσαίοι Ηπειρωτικοί Δήμοι με μεγάλη έκταση – Δήμοι με πολλές κοινότητες και οικισμούς

Προτάσεις

- Η Εφαρμογή των κριτηρίων μπορεί να γίνει ανεξαρτήτως του ποσού αύξησης των ΚΑΠ
- Μεταβατικό διάστημα πλήρους εφαρμογής – κάθε αύξηση των ΚΑΠ να ακολουθεί τον τρόπο κατανομής
- Παρακολούθηση - Ετήσια αξιολόγηση - βελτιώσεις του συστήματος κατανομής

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ & ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

ΠΛΑΙΣΙΟ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

ΠΛΑΙΣΙΟ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

- Η δημιουργία Μητρώου Φορέων Γενικής Κυβέρνησης, στο οποίο ενταθήκαν οι ΟΤΑ και τα νομικά τους πρόσωπα
- Η Ενιαία Αρχή Πληρωμών, μέσω της οποίας καταβάλλονται οι δαπάνες μισθοδοσία του προσωπικού των ΟΤΑ και των νομικών τους προσώπων
- Η Εισαγωγή Στοχοθεσίας στους ΟΤΑ και στα ΝΠΔΔ
- Το Παρατηρητήριο Οικονομικής Αυτοτέλειας των ΟΤΑ
- Το Ολοκληρωμένο Πλαίσιο Δράσης (ΟΠΔ)
- Αναβάθμιση του ρόλου του Προϊσταμένου Οικονομικών Υπηρεσιών των ΟΤΑ
- Διατάκτης Δαπανών - Ανάλυση υποχρεώσεων - Μητρώο Δεσμεύσεων

ΝΕΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

- Αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.
- στην αρχή της οικονομικότητας,
- στην αρχή της αποδοτικότητας,
- στην αρχή της αποτελεσματικότητας,.
- Αρχή της υπευθυνότητας και της λογοδοσίας.
- Αρχή της διαφάνειας.
- Αρχή της ειλικρίνειας.

Οικονομική Διοίκηση Δήμων

Αρμοδιότητες οργάνων

Δημοτικό Συμβούλιο

- Τον ετήσιο προϋπολογισμό του Δήμου και των νομικών του προσώπων.
- Ορίζει τους φόρους, τα τέλη, τα δικαιώματα και τις εισφορές.
- Την σύναψη δανείων.
- Την χρηματοδότηση των δημοτικών κοινωφελών επιχειρήσεων.
- Το πολυετές σχέδιο αξιοποίησης της ακίνητης περιουσίας του δήμου.
- Τη εκποίηση, εκμίσθωση δημοτικών ακινήτων και την αγορά, μίσθωση ακινήτων.
- Την τροποποίηση των δημοσιών συμβάσεων κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης αυτών.

Δημοτική Επιτροπή

- Συντάσσει και εισηγείται το σχέδιο του προϋπολογισμού και ελέγχει την πρόοδο υλοποίησής του. Εγκρίνει τον απολογισμό του Δήμου.
- Αποφασίζει για την κατάρτιση των όρων, τη σύνταξη των διακηρύξεων, τη διεξαγωγή και κατακύρωση κάθε μορφής δημοπρασιών και διαγωνισμών
- Ασκει τα καθήκοντα αναθέτουσας αρχής κατά το στάδιο που προηγείται της σύναψης των συμβάσεων έργων, μελετών, υπηρεσιών και προμηθειών, ανεξαρτήτως προϋπολογισμού, πλην των περιπτώσεων της απευθείας ανάθεσης, που υπάγονται στην αρμοδιότητα του Δημάρχου
- Αποφασίζει για την υποβολή προτάσεων εκ μέρους του Δήμου για τη χρηματοδότηση ή επιχορήγηση δράσεων, προγραμμάτων και αντίστοιχων έργων από εθνικούς πόρους, πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή οποιουδήποτε άλλου φορέα και αποφασίζει, όπου απαιτείται, για την αποδοχή χρηματοδότησης ή επιδότησης ή επιχορήγησης πράξεων που εντάσσονται στα πάσης φύσεως αναπτυξιακά προγράμματα ή προγράμματα επιχορήγησης.
- Αποφασίζει για τη διευκόλυνση οφειλετών για ποσά άνω των εκατόν πενήντα χιλιάδων (150.000) ευρώ, κατά το άρθρο 170 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων
- Αποφασίζει για την αποδοχή κληρονομιών, κληροδοσιών και δωρεών προς τον Δήμο.
- Αποφασίζει για τη μετακίνηση και την έγκριση της αποζημίωσης των δαπανών μετακίνησης του δημάρχου, των αντιδημάρχων και των δημοτικών συμβούλων, εκτός της έδρας του Δήμου για εκτέλεση υπηρεσίας.
- Αξιολογεί και μελετά την ανάγκη σύναψης δανείων με χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, διαπραγματεύεται με αυτά τον καθορισμό των όρων δανειοδότησης και υποβάλλει σχετική εισήγηση προς το δημοτικό συμβούλιο.

Δήμαρχος

- Εκτελεί τις αποφάσεις του δημοτικού συμβουλίου, της οικονομικής και της επιτροπής ποιότητας ζωής.
- Ορίζει αντιδημάρχους τους τους μεταβιβάζει τις αρμοδιότητες.
- Αποφασίζει για την έγκριση των δαπανών και τη διάθεση όλων των εγγεγραμμένων στον προϋπολογισμό πιστώσεων, συμπεριλαμβανομένων των πιστώσεων που εγγράφονται σε αυτόν με αναμόρφωση, με την έκδοση της σχετικής απόφασης ανάληψης υποχρέωση.
- Είναι προϊστάμενος των υπηρεσιών του δήμου.
- Είναι ο Διατάκτης των δαπανών.
- Υπογράφει τις συμβάσεις που συνάπτει ο δήμος.
- Είναι αρμόδιος για τις απ' ευθείας αναθέσεις του ν. 4412/2016.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ - Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ Π.Ο.Υ.

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ Π.Ο.Υ.:

- Ρόλος θεματοφύλακα της χρηστής οικονομικής διαχείρισης
- Θεσμικό αντίβαρο στις διαθέσεις των πολιτικών προσώπων για υπέρβαση δαπανών
- Είναι υπεύθυνος για τη διενέργεια όλων των δημοσιονομικών δεσμεύσεων - δεν συντάσσει έγγραφα ανάληψης υποχρεώσεων σε περίπτωση υπέρβασης των εγγεγραμμένων πιστώσεων.
- Μεριμνά για την εμπρόθεσμη εξόφληση των τιμολογίων
- Μεριμνά για την παροχή έγκαιρων και αξιόπιστων στοιχείων για τον προϋπολογισμό του φορέα, στο εποπτεύον Υπουργείο, στο ΓΛΚ και στον Υπουργό Οικονομικών.
- Οφείλει να αρνηθεί την εκτέλεση εντολής, από οποιαδήποτε αρμόδια αρχή, αν έχει ως αποτέλεσμα την ανάληψη υποχρέωσης ή εκτέλεση δαπάνης που υπερβαίνει τα όρια του προϋπολογισμού και των ποσοστών διάθεσης ή του Μ.Π.Δ.Σ. ή δεν είναι νόμιμη και κανονική, ενημερώνοντας εγγράφως την εν λόγω αρχή
- Είναι υπεύθυνος για την είσπραξη των εσόδων του φορέα.
- Τη σύσταση και την εφαρμογή εσωτερικών δικλείδων στη δημοσιονομική διαχείριση, αναφορικά τόσο με τις δαπάνες όσο και με τα έσοδα.
- Είναι υπεύθυνος για την σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων του φορέα

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

Ο ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ

Προϋπολογισμός ως εργαλείο προγραμματισμού

- Το ποσό που θα ανέλθουν οι δαπάνες - προσδιορισμός πίτας
- Προσδιορισμός κατανομής δαπανών μεταξύ των δραστηριοτήτων, ώστε να είναι αποδοτικές και αποτελεσματικές οι πολιτικές.
- Η κατάρτιση του προϋπολογισμού δεν είναι τεχνικό ζήτημα αλλά πρωτίστως πιλοτικό

Προϋπολογισμός ως εργαλείο δημοσιονομικής διαχείρισης

- Στόχος η διαχείριση των πόρων να γίνεται με αποτελεσματικό, νόμιμο και αποδοτικό τρόπο
- Τουλάχιστον Ισοσκελισμένος προϋπολογισμός
- Η λειτουργία του προϋπολογισμού ως προς το σκέλος των εξόδων είναι δεσμευτική,
- Ολοκληρωμένο πλαίσιο Δράσης (ΟΠΔ)

Διαβούλευση – Συμμετοχικός Προϋπολογισμός

- Η κατάρτιση του Προϋπολογισμού και του Ετήσιου Προγράμματος Δράσης όπως και η εκπόνηση του τετραετούς Επιχειρησιακού Προγράμματος ενδείκνυται για τη λειτουργία μιας δυναμικής δημοτικής διαβούλευσης

Προϋπολογισμός

***Προϋπολογισμός ΟΤΑ είναι η πράξη του
Δημοτικού Συμβουλίου με την οποία
προσδιορίζονται τα έσοδα
και καθορίζονται τα όρια εξόδων για κάθε
οικονομικό έτος***

(άρθ 155 ΔΚΚ και άρθ. 1 παρ. 1 Β.Δ. 17/5-15/6/1959).

ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΕΣΟΔΩΝ

0. Τακτικά Έσοδα

1. Έκτακτα Έσοδα

2. Έσοδα Π.Ο.Ε. που βεβαιώνονται για πρώτη φορά

3. Εισπράξεις δανείων και απαιτήσεων από Π.Ο.Ε.

4. Εισπράξεις υπέρ δημοσίου και τρίτων και επιστροφές χρημάτων

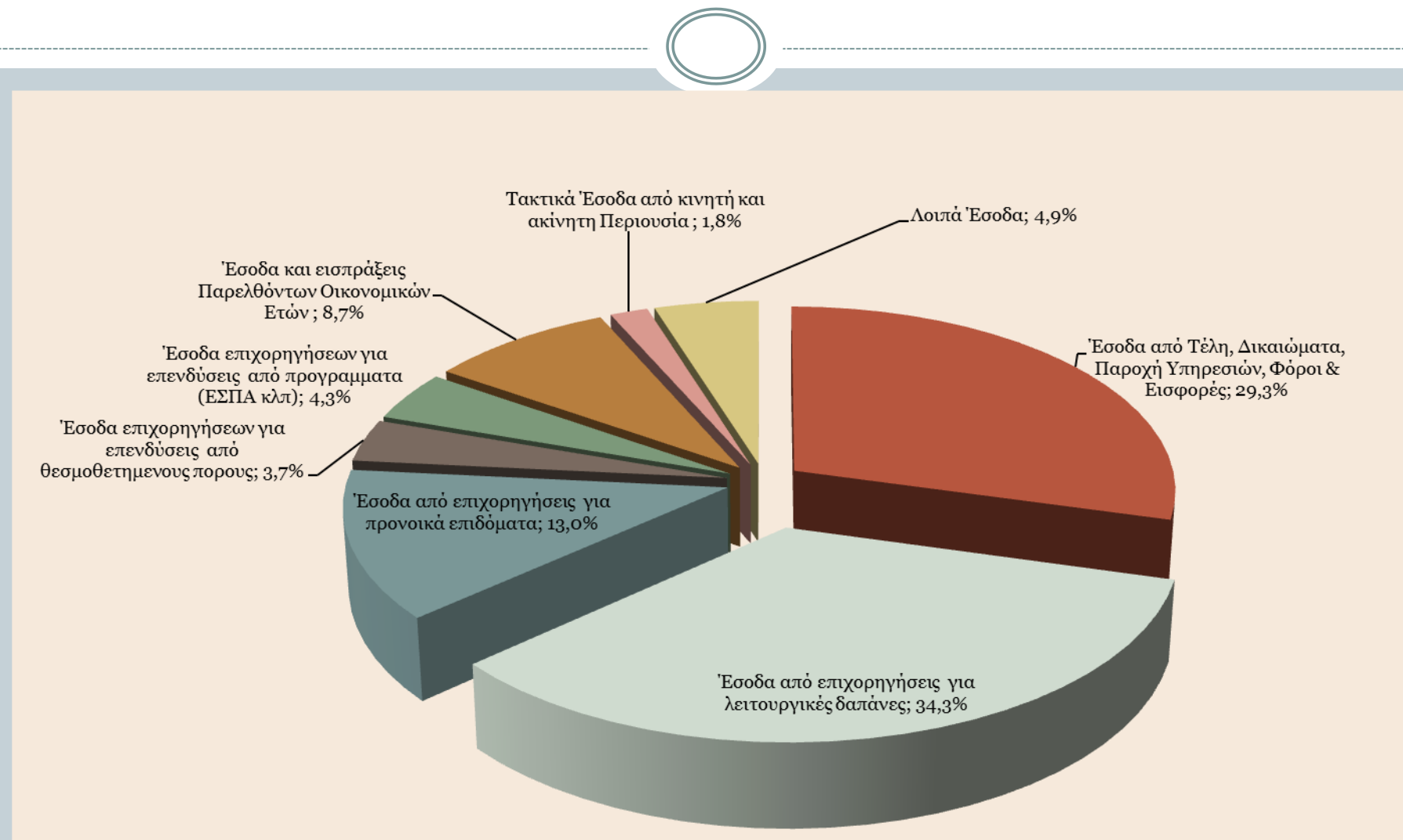
5. Χρηματικό υπόλοιπο

ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΕΣΟΔΩΝ

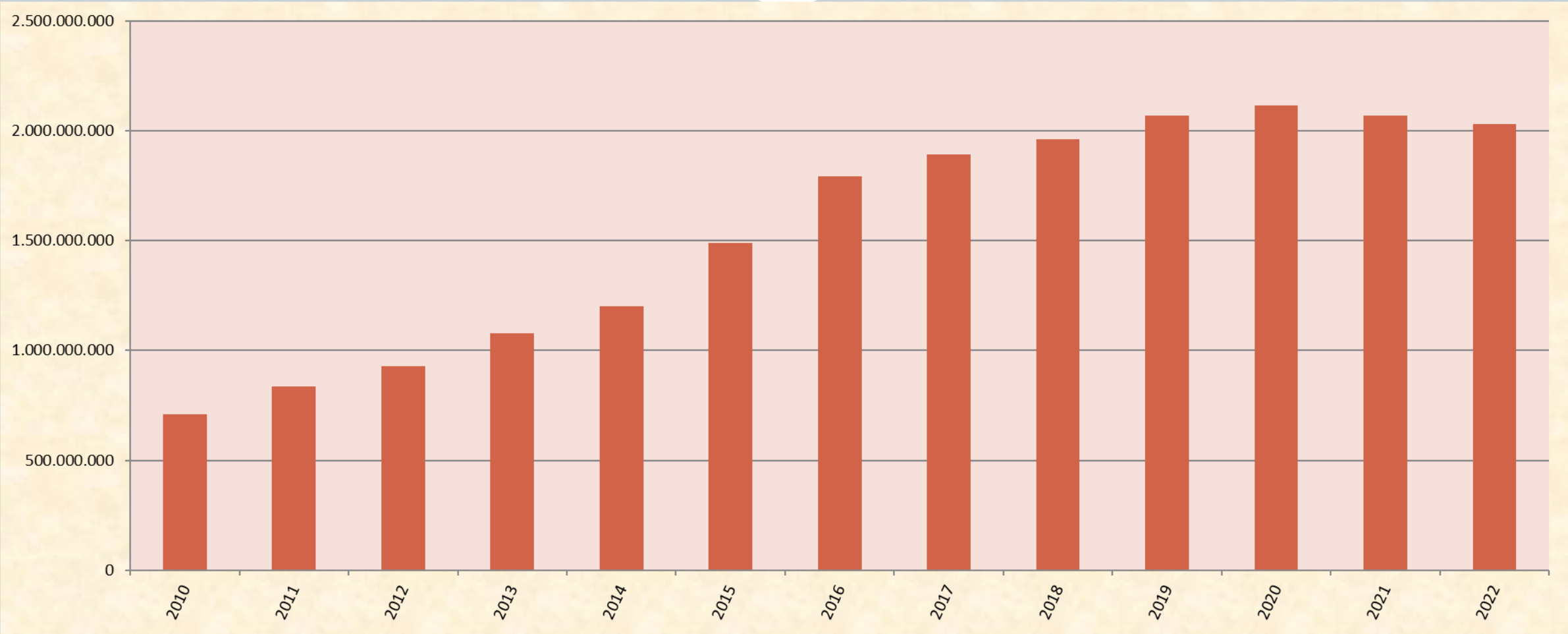

- Έσοδα από Τέλη, Δικαιώματα, Παροχή Υπηρεσιών, Φόροι & Εισφορές
- Τακτικά Έσοδα από κινητή και ακίνητη Περιουσία
- Έσοδα από επιχορηγήσεις για λειτουργικές δαπάνες
- Έσοδα επιχορηγήσεων για επενδύσεις από θεσμοθετημένους πόρους
- Έσοδα επιχορηγήσεων για επενδύσεις από προγράμματα (ΕΣΠΑ, Πρόγραμμα Τρίτης Ταμείο Ανάκαμψης κλπ)
- Έσοδα και εισπράξεις Παρελθόντων Οικονομικών Ετών
- Λοιπά Έσοδα

ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΕΣΟΔΩΝ ΤΑ

Εξέλιξη Διαθεσίμων των Δήμων (2010 - 2022)

Πλατφόρμα
Τετραγωνικών

Αθλητικές
Υποδομές
«Πέλοπας»

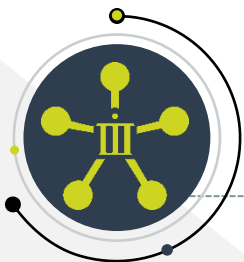
Δήλωση
Ακαθαρίστων
Εσόδων

Απαλλαγή
Δημοτικών
Τελών

Αιτήματα
ΚΕΔΕ

govHUB
microservices

2022-2023

- Ενσωμάτωση του govHUB στο **GOV.GR**
- Πλατφόρμα Ενιαίας Διαχείρισης Δημοτικών Τελών
 - Αυτόματη εξόφληση Προμηθευτών Δημοσίου
 - Δέσμευση/Άρση Χρηματικών Απαιτήσεων
 - Οφειλετών ΟΤΑ εις χείρας ΠΙ
 - Δέσμευση/Άρση Φορολογικής Ενημερότητας
 - Καταγραφή και Διαχείρισης Ακίνητης
 - Περιουσίας ΟΤΑ - Διασύνδεση με Κτηματολόγιο
 - Διαχείριση Εγκαταλειμμένων Οχημάτων
 - Κέντρο Οφειλών ΟΤΑ

ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΕΞΟΔΩΝ

6. Λειτουργικές Δαπάνες χρήσης

- Αμοιβές και Έξοδα Προσωπικού
- Αμοιβές Αιρετών και συνεργατών
- Γενικά Έξοδα - Παροχές Τρίτων
- Μεταβιβάσεις σε Νομικά Πρόσωπα κλπ

7. Επενδύσεις

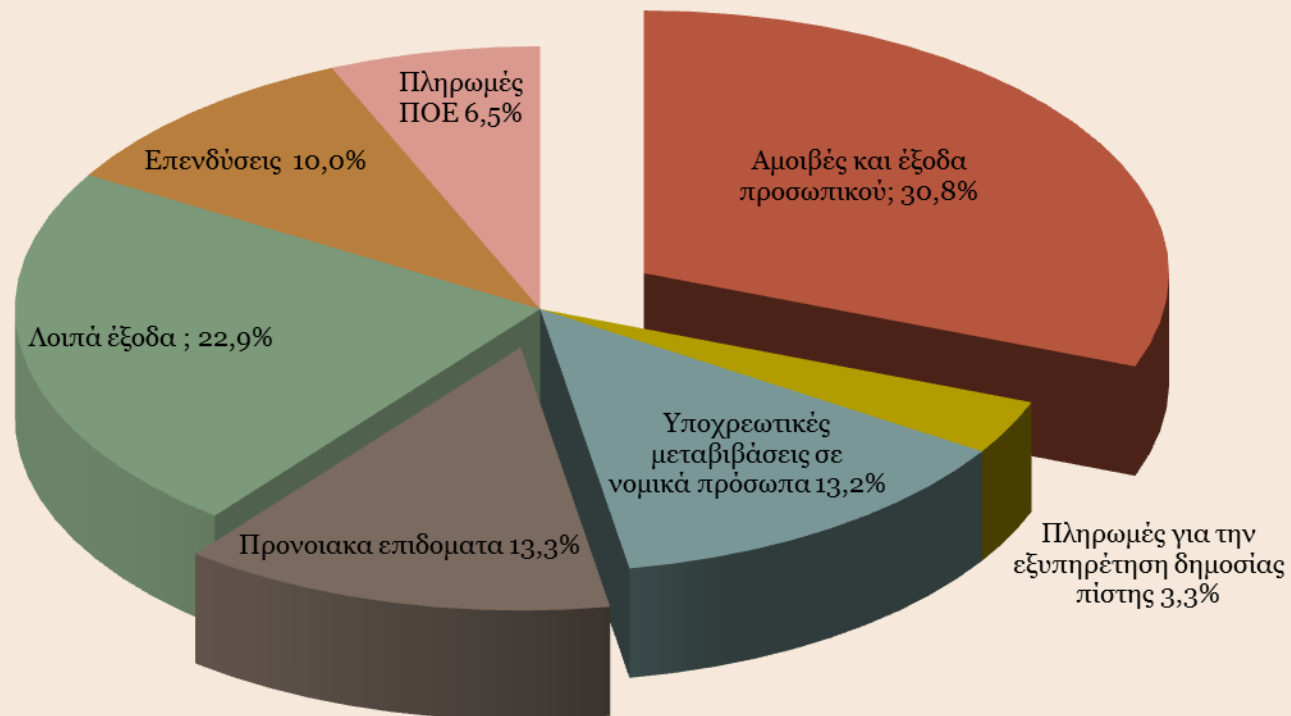
8. Πληρωμές Π.Ο.Ε. και λοιπές αποδόσεις και προβλέψεις

9. Αποθεματικό

ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ Τ.Α.

ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ ΔΗΜΩΝ ΕΤΟΥΣ 2018

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Προσδιορισμός Εσόδων :

- το θεσμικό πλαίσιο,
- Την εκτίμηση των εσόδων της τρέχουσας χρήσης
- Του κόστους των ανταποδοτικών υπηρεσιών
- τις εγκεκριμένες χρηματοδοτήσεις για δράσεις και έργα του δήμου

Προσδιορισμός σταθερών – υποχρεωτικών δαπανών

- Αμοιβές και έξοδα προσωπικού και αιρετών
- Επιχορηγήσεις νομικών προσώπων, εισφορές σε συνδέσμους, ΦΟΔΣΑ κλπ , Προγραμματικές συμβάσεις
- Υποχρεώσεις προηγούμενων ετών
- Τοκοχρεολύσια δανείων
- Δαπάνες που απορέσουν από δημόσιες συμβάσεις
- Λοιπές σταθερές δαπάνες λειτουργίας (συντηρήσεις , μισθώματα ακινήτων , τέλη κλπ)

Προσδιορισμός λοιπών δαπανών & Επενδύσεων

- Ιεράρχηση προτεραιοτήτων
- Προσδιορισμός νέων Μελετών και έργων (μέσου τεχνικού προγράμματος)
- Προσδιορισμός λοιπών δράσεων

ΔΑΠΑΝΕΣ ΟΤΑ

- Έσοδα και δαπάνες που προβλέπονται από διάταξη νόμου
- Δαπάνες που εξυπηρετούν τους σκοπούς του Δήμου, συντελούν στην εκπλήρωση της αποστολής του
- Δαπάνες λειτουργικές

Λειτουργικές για τον οικείο Ο.Τ.Α., είναι οι δαπάνες που χωρίς να προβλέπονται από τον νόμο σχετίζονται με την ανάπτυξη δραστηριοτήτων οι οποίες προάγουν τα κοινωνικά, πολιτικά, πνευματικά και οικονομικά συμφέροντα των δημοτών ή συμβάλλουν στην ενεργό συμμετοχή τους για την προαγωγή των τοπικών υποθέσεων και δραστηριοτήτων του Ο.Τ.Α., εφόσον όμως ανταποκρίνονται στο ανάλογο ή προσήκον μέτρο και δεν υπερβαίνουν τα εύλογα όρια που διαγράφονται με την τήρηση της αρχής της οικονομικότητας, εν όψει των συνθηκών πραγματοποίησής τους

ΝΟΜΙΜΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ

Ποιες διαδικασίες πρέπει να ακολουθούνται για τη νόμιμη εκτέλεση δαπανών του Δήμου;

Να προβλέπεται η δαπάνη στον Προϋπολογισμό

Να εγκριθεί και αναληφθεί η δαπάνη από το αρμόδιο όργανο του Δήμου

Να εκτελεστεί με νόμιμο τρόπο (π.χ. διαγωνισμός)

Να εκκαθαριστεί

Να πληρωθεί

ΑΝΑΛΗΨΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗΣ

Απόφαση ανάληψης υποχρέωσης, υπό την έννοια της δημοσιονομικής δέσμευσης, είναι η απόφαση του δημάρχου ή του αρμοδίου, κατά τα ανωτέρω όργανα, με την οποία εγκρίνεται η πραγματοποίηση της δαπάνης και διατίθεται (δεσμεύεται) η απαιτούμενη πίστωση.

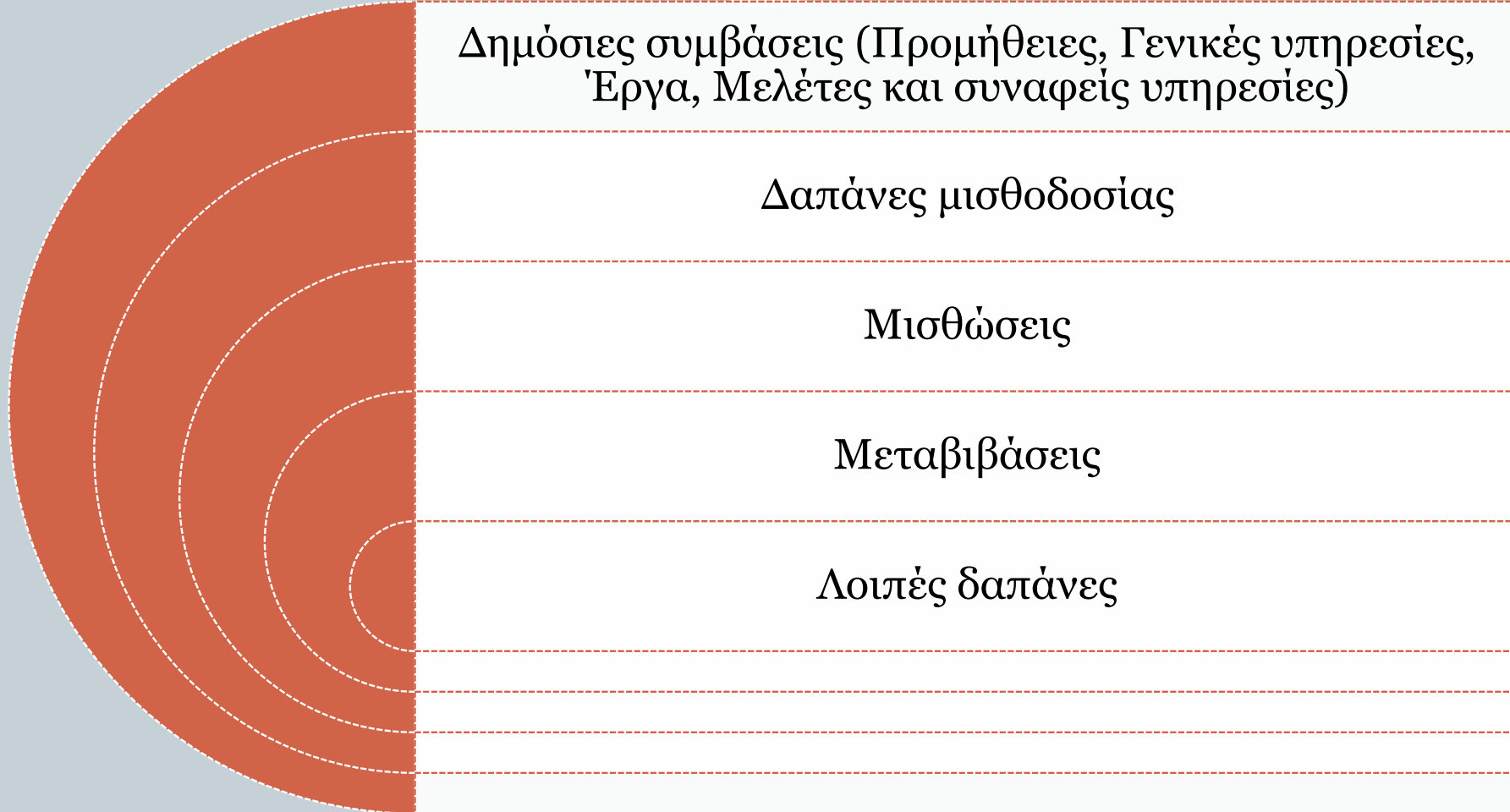
Ανάληψη Υποχρέωσης Βεβαίωση Π.Ο.Υ.

Η Ανάληψη Υποχρέωσης υπογράφεται από τον Προϊστάμενο Οικονομικών Υπηρεσιών και από τον Δήμαρχο. Ο Προϊστάμενος Οικονομικών Υπηρεσιών με την υπογραφή του **βεβαιώνει ότι:**

- Υπάρχει για τη δαπάνη αντίστοιχη και επαρκής πίστωση στον προϋπολογισμό. Η επάρκεια ή μη των πιστώσεων ερευνάται όχι μόνο από λογιστική άποψη αλλά και από ουσιαστική, εξετάζεται δηλαδή αν τα ταμειακά διαθέσιμα ανταποκρίνονται όντως στις προβλέψεις του προϋπολογισμού και αν πράγματι οι υπάρχουσες πιστώσεις καλύπτονται από αντίστοιχα έσοδα (Εγκ. Υπ. Οικον. 2/18993/ΔΠΔΣΜ/2014)
- Η δαπάνη προβλέπεται από διάταξη τυπικού νόμου ή κανονιστικής διοικητικής πράξης ή, σε διαφορετική περίπτωση, εξυπηρετεί την αποστολή του οικείου φορέα
- Η απαίτηση κατά του φορέα δεν έχει υποπέσει σε παραγραφή
- Έχει τηρηθεί η χρονική προτεραιότητα της διαδικασίας ανάληψης της υποχρέωσης σε σχέση με τις λοιπές διαδικασίες πραγματοποίησης της δαπάνης (άρθρο 4 παρ. 1 περ.α' ΠΔ 80/2016)

ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΔΑΠΑΝΩΝ

ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

Είδη δημοσίων συμβάσεων

- Συμβάσεις έργων
- Συμβάσεις προμηθειών
- Συμβάσεις εκπόνησης μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών
- Συμβάσεις Γενικών υπηρεσιών

ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

- **Συμβάσεις ήσσονος αξίας (μέχρι € 2.500)** ανατίθενται και εκτελούνται ατύπως, δηλαδή χωρίς να ακολουθείται η διαδικασία ανάθεσης και εκτέλεσης συμβάσεων που προβλέπει η ισχύουσα νομοθεσία για συμβάσεις μεγαλύτερης αξίας, με μόνο απαιτούμενο στοιχείο το νόμιμο φορολογικό παραστατικό που αποδεικνύει τη συναλλαγή
- **Απ' ευθείας ανάθεση** επιτρέπεται όταν η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης, χωρίς ΦΠΑ, είναι ίση ή κατώτερη του παρακάτω κατά περίπτωση χρηματικού ορίου:
 - α. Του ποσού των τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ,
 - β. Του ποσού των εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ, για συμβάσεις έργων και συμβάσεις που αφορούν κοινωνικές και άλλες ειδικές υπηρεσίες
- **Ανοικτός διαγωνισμός**
- **Διαδικασία με διαπραγμάτευση (ειδικές περιπτώσεις)**

ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ

Η εκκαθάριση
της δαπάνης
συνίσταται
ειδικότερα :

στην επαλήθευση της προηγούμενης ανάληψης της δαπάνης κατά τις διατάξεις του ΠΔ 80/2016, στον έλεγχο της νομιμότητας και της πληρότητας των δικαιολογητικών που ορίζει ο νόμος για κάθε κατηγορία δαπάνης και στον προσδιορισμό της απαίτησης του δικαιούχου, συμπεριλαμβανομένης της εξέτασης του ενδεχόμενου παραγραφής της (άρθρο 22 παρ. 1 ΒΔ 17/5-15/6/1959). Εξόφληση παραγεγραμμένου χρέους συνιστά έλλειμμα σε βάρος του υπολόγου (ΕΣ Τμ. VII Αποφ. 886/2012, 885/2012).

ΕΝΤΟΛΗ ΠΛΗΡΩΜΗΣ

Χρηματικό ένταλμα πληρωμής είναι η διοικητική πράξη, με την οποία εντέλλεται το αρμόδιο ταμείο να πληρώσει ορισμένο έξοδο του δήμου.

Στο χρηματικό ένταλμα επισυνάπτεται με ευθύνη της αρμόδιας υπηρεσίας κάθε δικαιολογητικό που είναι απαραίτητο, για να προσδιορισθεί σαφώς η βασιμότητα και το ύψος της απαίτησης του δικαιούχου (άρθρο 25 ΒΔ 17/5-15/6/1959).

Από 20/7/2018, τα χρηματικά εντάλματα πληρωμής **υπογράφονται από τον προϊστάμενο οικονομικών υπηρεσιών**, όπως αυτός νοείται κατά τις διατάξεις του άρθρου 205 του Ν 4555/2018, ή τον εξουσιοδοτημένο από αυτόν προϊστάμενο της υποκείμενης οργανικής μονάδας και από το συντάκτη.

ΠΛΗΡΩΜΗ

Οι δαπάνες των ΟΤΑ πληρώνονται από το δημοτικό ταμείο, με βάση νόμιμους τίτλους πληρωμής

Η έκδοση ή συνυπογραφή ή παραλαβή ή εξόφληση επιταγών από τον δήμαρχο για λογαριασμό του δήμου και γενικά η ανάμιξή του σε διαχειριστικές ενέργειες της ταμειακής υπηρεσίας δεν επιτρέπονται (άρθρο 204 παρ. 6 Ν 4555/2018).

Πέραν του δημοτικού ταμεία, λόγοι ασφαλείας επιβάλλουν τη συνυπογραφή των επιταγών από δεύτερο υπάλληλο της ταμειακής υπηρεσίας, αποκλειομένων σε κάθε περίπτωση των δημάρχων και των λοιπών αιρετών.

ΑΠΟΛΛΟΓΙΣΜΟΣ - ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ

Δημοτικό Συμβούλιο ενημερώνεται κάθε τρίμηνο από την Οικονομική Επιτροπή για την πορεία εξέλιξης του προϋπολογισμού

Το Παρατηρητήριο, επίσης, παρακολουθεί την ορθή εκτέλεση του προϋπολογισμού, όπως αποτυπώνεται στο Ολοκληρωμένο Πλαίσιο Δράσης (Ο.Π.Δ.).

Έως το τέλος Μαΐου, η Οικονομική Υπηρεσία του Δήμου υποβάλλει στην Δημοτική Επιτροπή λογαριασμό της διαχείρισης του Οικονομικού Έτους και τις οικονομικές καταστάσεις

Οι οικονομικές καταστάσεις (ο Ισολογισμός και τα Αποτελέσματα Χρήσεως), πριν την υποβολή τους στην Δημοτική Επιτροπή, ελέγχονται από έναν ορκωτό ελεγκτή - λογιστή.

Κάθε χρόνο γίνεται ο απολογισμός πεπραγμένων της δημοτικής αρχής, σε ειδική δημόσια συνεδρίαση του Δημοτικού Συμβουλίου, σε ό,τι αφορά την οικονομική κατάσταση, τη διοίκηση του Δήμου και την εφαρμογή του προγράμματος δημοτικής δράσης.

Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 67Α του ν. 3852/20210 (όπως προστέθηκε με το ν. 5056/2023, το δημοτικό συμβούλιο κάθε δύο (2) μήνες συγκαλείτε υποχρεωτικά σε ειδική συνεδρίαση λογοδοσίας της δημοτικής αρχής

ΕΛΕΓΧΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΤΩΝ ΔΗΜΩΝ

Παρατηρητήριο Οικονομικής Αυτοτέλειας Ο.Τ.Α.

- Η κατάρτιση από τους Ο.Τ.Α. και τα νομικά τους πρόσωπα, ρεαλιστικών και τουλάχιστον ισοσκελισμένων προϋπολογισμών,
- Η παρακολούθηση της ορθής εκτέλεσης των προϋπολογισμών των ως άνω φορέων σε τριμηνιαία βάση, όπως αποτυπώνονται στο «Ολοκληρωμένο Πλαίσιο Δράσης» (Ο.Π.Δ.),

Ελεγκτικό Συνέδριο

- Προληπτικός έλεγχος δαπανών
- Κατασταλτικός έλεγχος δαπανών
- Προληπτικός Έλεγχος Συμβάσεων

Ορκωτοί Ελεγκτές –

- Έλεγχος οικονομικών καταστάσεων

Εσωτερικός έλεγχος - Σύστημα εσωτερικού έλεγχου

- Είναι μια συνεχής λειτουργία της Διοίκησης, η οποία την βοηθά να ανακαλύψει και να αξιολογήσει του κινδύνους.

ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΟΥ ΕΛ.ΣΥΝ.

Έλεγχοι αποτελεσματικότητας των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου των φορέων που υπάγονται στην ελεγκτική του δικαιοδοσία (άρθρο 86 του ν. 4820/2021) ως προς την ικανότητά τους να αποτρέπουν τους δημοσιονομικούς κινδύνους, όπως (κατά την ενδεικτική αναφορά της Κανονιστικής Απόφασης της Ολομέλειας του ΕλΣυν ΦΓ8/55081/ 2020-Φ.4938/9.11.2020) ο κίνδυνος μη σύννομης εκταμίευσης από τον φορέα δημόσιου χρήματος ή διάθεσης περιουσίας (λ.χ. πληρωμή χωρίς υπαρκτή παραλαβή), ο κίνδυνος αυθαίρετης υλικής αφαίρεσης ή καταστροφής της περιουσίας του φορέα (λ. χ. υπεξαίρεση), ο κίνδυνος ανάληψης από το φορέα υποχρέωσης χωρίς δυνατότητα εκπλήρωσης (λ.χ. δάνεια)

Αν το ΕλΣυν κρίνει μετά την πραγματοποίηση ενός τέτοιου ελέγχου ότι το σύστημα εσωτερικού ελέγχου του ελεγχόμενου φορέα είναι ανεπαρκές, δύναται να ασκήσει **προληπτικό έλεγχο** νομιμότητας και κανονικότητας ορισμένης κατηγορίας δαπανών, προκειμένου να διασφαλιστεί η νόμιμη και κανονική διάθεση του δημοσίου χρήματος.

ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

α) η προϋπολογιζόμενη δαπάνη υπερβαίνει το ποσό του ενός εκατομμυρίου επτακοσίων χιλιάδων (1.700.000) ευρώ, μη συμπεριλαμβανομένου του φόρου προστιθέμενης αξίας, διενεργείται υποχρεωτικά έλεγχος νομιμότητας, πριν από τη σύναψή τους από Κλιμάκιο του Ελεγκτικού Συνεδρίου

β) η προϋπολογιζόμενη δαπάνη υπερβαίνει το ποσό των τριακοσίων χιλιάδων (300.000,00) ευρώ, μη συμπεριλαμβανομένου του φόρου προστιθέμενης αξίας, και μέχρι το όριο της παρ. 1, διενεργείται υποχρεωτικά έλεγχος νομιμότητας πριν από τη σύναψή τους από τον Επίτροπο του Ελεγκτικού Συνεδρίου που είναι αρμόδιος για τον κατασταλτικό έλεγχο των λογαριασμών των υπηρεσιών ή φορέων αυτών.

γ) Ειδικά για τις συμβάσεις που συγχρηματοδοτούνται από ενωσιακούς πόρους, συμπεριλαμβανομένων των συμβάσεων που συνάπτονται στο πλαίσιο του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, καθώς και αυτών που συγχρηματοδοτούνται από πόρους του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου, διενεργείται υποχρεωτικά έλεγχος νομιμότητας πριν από τη σύναψή τους από Κλιμάκιο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, εφόσον η προϋπολογιζόμενη δαπάνη, μη συμπεριλαμβανομένου του φόρου προστιθέμενης αξίας, υπερβαίνει το ποσό των πέντε εκατομμυρίων (5.000.000) ευρώ

Στον έλεγχο συμπεριλαμβάνονται: οι προγραμματικές συμβάσεις για τη μελέτη και την εκτέλεση έργων, την εφαρμογή προγραμμάτων και δράσεων, καθώς και για την παροχή υπηρεσιών και την υλοποίηση προμηθειών κάθε είδους, εφόσον ο προϋπολογισμός των συμβάσεων αυτών υπερβαίνει τα αντιστοίχως προβλεπόμενα όρια,

ΚΑΤΑΣΤΑΛΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΕΛ ΣΥΝ.

Διενεργείται μετά την πραγματοποίηση των δημόσιων δαπανών και είναι έλεγχος των λογαριασμών των υπολόγων και των απολογισμών των Δήμων, των Περιφερειών και των νομικών τους προσώπων. Πρόκειται για έλεγχο ταμειακής εκτέλεσης του προϋπολογισμού, έχει απολογιστικό χαρακτήρα της συνολικής οικονομικής δραστηριότητας και αποτελεί κατ' εξοχήν έλεγχο της διαχείρισης του δημοσίου χρήματος.

Αντικείμενο του κατασταλτικού ελέγχου είναι το σύνολο των διαχειριστικών στοιχείων, όχι μόνο ο έλεγχος των δαπανών, αλλά και ο έλεγχος της βεβαίωσης και της είσπραξης των εσόδων, καθώς και της διαχείρισης της δημόσιας περιουσίας (π. χ. εκμίσθωση κυλικείου σε δημόσιο σχολείο, διαχείριση κληροδοτήματος, εκμίσθωση σε ιδιώτη χώρου πλατείας για τραπεζο-καθίσματα).

Οι κατασταλτικοί έλεγχοι διενεργούνται από τις Υπηρεσίες Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου με τον συντονισμό των Γενικών Συντονιστών Επιτρόπων και την εποπτεία του αρμόδιου Τμήματος Ελέγχων ή μετά από απόφαση της Ολομέλειας από ειδικό κλιμάκιο, στο οποίο μπορεί να συμμετέχουν δικαστικοί λειτουργοί ή ελεγκτές δικαστικοί υπάλληλοι , οι οποίοι ορίζονται από το Τμήμα Ελέγχων .

ΝΕΑ ΘΕΣΜΙΚΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΤΟΥ ΚΑΤΑΣΤΑΛΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΜΕ ΤΟ Ν. 4820/2021

Στην παρ. 3 του αρ. 144 του ν.4820/2021 διαφοροποιείται η δημοσιονομική ευθύνη για τους εκκαθαριστές και τους εντολείς πληρωμής, από την ευθύνη του ταμειακού υπολόγου. Στην παρ. 3 ορίζεται «Οι εκκαθαριστές και οι εντολείς πληρωμής ευθύνονται αν προέβησαν σε εκκαθάριση δαπάνης και σε εντολή πληρωμής που στηρίζεται σε δέσμευση πίστωσης που δεν είναι διαθέσιμη στον προϋπολογισμό του φορέα ή σε νομική δέσμευση προδήλως εκτός των αρμοδιοτήτων του οργάνου που έλαβε την απόφαση.

Δεν ευθύνονται αν στήριξαν την εκκαθάριση ή την εντολή πληρωμής σε νομοτύπως εκδοθείσες βεβαιώσεις αρμόδιων κατά τον νόμο οργάνων, στις οποίες διαπιστώνεται η συνδρομή των πραγματικών προϋποθέσεων διενέργειας της δαπάνης.

Περαιτέρω στην παρ. 4 υπάρχει διαφοροποίηση του βαθμού της ευθύνης για τα πρόσωπα που έλαβαν μη νόμιμη απόφαση νομικής δέσμευσης, η οποία εκτελέστηκε, αφού αυτοί ευθύνονται μόνο αν ενήργησαν με δόλο ή βαρεία αμέλεια. Δεν συντρέχει βαρεία αμέλεια όταν η απόφαση αυτή στηρίζεται: α) σε υποστηρίξιμη ερμηνεία του νόμου ή β) σε πλάνη περί τα πράγματα που δεν είναι πρόδηλη ή γ) σε νομικό χαρακτηρισμό που δεν είναι προφανώς εσφαλμένος.

ΕΥΘΥΝΕΣ ΟΡΓΑΝΩΝ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

Ν. 4820/21

- **Δημοσιονομικώς υπεύθυνοι** είναι όσοι εμπλέκονται στη δημοσιονομική διαδικασία για την παραγωγή πράξεων με δημοσιονομικές συνέπειες. Αν από τις πράξεις ή παραλείψεις των προσώπων αυτών προκύψει έλλειμμα που διαπιστώνεται σε έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, τούτο καταλογίζεται σε βάρος τους, κατά τα λεπτομερώς αναφερόμενα στον προηγούμενο τίτλο 1.3 (άρθρο 94 [Ν 4820/21](#))

Ο νόμος 4270/2014 καθιερώνει ασυμβίβαστο

- μεταξύ των καθηκόντων του διατάκτη και των καθηκόντων του Προϊσταμένου Οικονομικών Υπηρεσιών,
- μεταξύ των καθηκόντων του διατάκτη και των καθηκόντων του δημοσίου υπολόγου και
- μεταξύ των καθηκόντων του διατάκτη και του εκκαθαριστή με τα καθήκοντα του διαχειριστή χρημάτων, αξιών και υλικού (άρθρα 65 παρ. 2-3 και 151 Ν 4270/2014).
- Πέραν τούτων, δεν επιτρέπεται να συμπίπτουν στο ίδιο πρόσωπο οι ιδιότητες του ελέγχοντος και του ελεγχόμενου

Σύμφωνα με το άρθρο 211 του ν. 4604/2019 προβλέπεται ότι:

- «Οι υπάλληλοι των Γενικών Διευθύνσεων, Διευθύνσεων και Τμημάτων των Οικονομικών Υπηρεσιών των Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού και των νομικών προσώπων αυτών, καθώς και οι υπάλληλοι που ασκούν καθήκοντα σχετικά με τις αρμοδιότητες των οικονομικών υπηρεσιών, κατά την άσκηση των καθηκόντων αυτών, δεν θεωρούνται δημόσιοι υπόλογοι και ευθύνονται μόνο για δόλο ή βαρεία αμέλεια, κατά τις διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα».

Ευχαριστούμε για την προσοχή
σας

ΚΑΛΗ ΔΥΝΑΜΗ &
ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ ΣΤΟ ΕΡΓΟ ΣΑΣ